

Atodiad 4

Cyngor Caerdydd Canllaw Adnodd Sgrinio Statudol

Os ydych yn datblygu strategaeth, polisi neu weithgaredd sy'n debygol o effeithio ar bobl, cymunedau neu ddefnydd tir mewn unrhyw ffordd, mae nifer o ofynion statudol perthnasol. Gall peidio â chydymffurfio â'r gofynion hyn neu beidio â dangos ystyriaeth ddyledus, olygu bod y Cyngor yn agored i her gyfreithiol neu gerydd ar ffurf arall.

Er enghraifft, bydd hyn yn berthnasol i strategaethau (h.y. Strategaeth Dai neu Strategaeth Chwarae i'r Anabl), polisiau (h.y. Polisi Caffael) neu weithgaredd (h.y. datblygu man chwarae newydd).

Bydd cwblhau'r Adnodd Sgrinio Statudol yn sicrhau bod holl strategaethau, polisiau a gweithgareddau Cyngor Caerdydd yn cydymffurfio â'r holl rwymedigaethau a chyfrifoldebau statudol perthnasol. Pan fo angen ystyried mater mewn mwy o fanylder, bydd yr Offeryn Sgrinio yn nodi a oes unrhyw angen am asesiad effaith llawn, fel y bo'n berthnasol.

Mae'r prif ofynion statudol y mae'n rhaid i strategaethau, polisiau neu weithgareddau eu hadlewyrchu yn cynnwys y canlynol:

- **Deddf Cydraddoldeb 2010 – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb**
- **Bill Datblygu Cynaliadwy Llywodraeth Cymru**
- **Canllawiau Statudol Llywodraeth Cymru – Cydamcanu – Cydymdrechu**
- **Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn**
- **Egwyddorion y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Pobl Hŷn**
- **Mesur y Gymraeg 2011**
- **Asesiad o Effaith ar Iechyd**
- **Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd**
- **Asesiad Amgylcheddol Strategol**

Mae'r Adnodd Sgrinio Statudol yn ein galluogi i fodloni gofynion yr holl ddarnau hyn o ddeddfwriaeth fel rhan o ddull sgrinio integredig sydd fel arfer yn cymryd awr ar y mwyaf.

Gellir cwblhau'r Adnodd Sgrinio fel hunanasesiad neu fel rhan o sesiwn gyda hwylusydd petai angen rhagor o gymorth arnoch. I gael rhagor o wybodaeth neu os oes angen sesiwn wedi'i hwyluso arnoch, cysylltwch â'r Tîm Polisi, Partneriaethau a Chanolbwyntio ar Ddinasyddion trwy ffonio 2078 8563 neu e-bostio silandavies@caerdydd.gov.uk. Sylwer:

- **Mae'n rhaid cyflwyno'r Adnodd Sgrinio fel atodiad gyda'r adroddiad Cabinet.**
- **Cyhoeddir yr Adnodd Sgrinio wedi ei gwblhau ar y fewnwyd.**

Adnodd Sgrinio Statudol

Enw'r Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd: CYNLLUNIO TREFNIADAETH YSGOLION: LLEOEDD MEWN YSGOLION CYNRADD I WASANAETHU CATHAYS A RHANNAU O GABALFA, Y MYNYDD BYCHAN, YSTUM TAF A PHLASNEWYDD	Dyddiad Sgrinio: Tachwedd 2020
Gwasanaeth/Isadran: Addysg a Dysgu Gydol Oes, Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion	Swyddog Arweiniol: Richard Portas
Yn Bresennol: Hunanasesu	

Beth yw amcanion y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth	Rhowch wybodaeth gefndirol am y Polisi/Strategaeth/Prosiect/ Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth ac unrhyw ymchwil a wneir (e.e. data defnyddwyr gwasanaeth yn erbyn ystadegau demograffig, Asesiadau o'r Effaith Amgylcheddol tebyg a wnaed).
<p>Galluogi'r Cabinet i ystyried argymhelliad i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar gynigion ar gyfer darpariaeth ysgol gynradd i wasanaethu Cathays a rhannau o Gabalfa, y Mynydd Bychan, Ystum Taf a Phlasnewydd.</p> <p>Cynigir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Mynydd Bychan o 0.9 DM (192 o leoedd) i 1.5 DM (315 o leoedd) o fis Medi 2022. • Cynnal Ysgol Gynradd Allensbank fel ysgol 1 DM (210 o leoedd), gan gadw darpariaeth feithrin ac Anghenion Dysgu Ychwanegol, o fis Medi 2022.	<p>Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei strategaeth Cymraeg 2050 yn 2017, sy'n nodi gweledigaeth o greu miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.</p> <p>Erbyn 2050, y nod yw y bydd 40 y cant o blant (ym mhob grŵp blwyddyn) mewn addysg Cyfrwng Cymraeg. O blith y rhai sydd mewn addysg cyfrwng Saesneg, y dybiaeth yw y bydd hanner y rhai sy'n gadael yr ysgol yn dweud eu bod yn gallu siarad Cymraeg.</p> <p>Mae'r strategaeth yn rhagdybio, yn genedlaethol, y bydd 70 y cant o bobl ifanc 15 oed yn gallu siarad Cymraeg erbyn 2050, sy'n cynnwys 40 y cant mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a 30 y cant mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.</p> <p>Mae'r strategaeth hefyd yn nodi newidiadau trawsnewidiol sy'n cynnwys:</p>

- Ehangu darpariaeth cyfrwng Cymraeg y blynyddoedd cynnar er mwyn hwyluso trosglwyddo llyfn i addysg cyfrwng Cymraeg.
- Cynyddu cyfran pob grŵp blwyddyn ysgol sy'n cael addysg cyfrwng Cymraeg o 22 y cant yn genedlaethol yn 2015/16 i 25-29 y cant erbyn 2031, ac yna i 40 y cant erbyn 2050.

Mae Strategaeth Caerdydd Ddwieithog yn nodi meysydd blaenoriaeth i alluogi teuluoedd, plant a phobl ifanc i ddefnyddio'r Gymraeg. Y nod yw cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg a dysgwyr yr iaith yng Nghaerdydd yn ogystal â hybu defnydd o'r Gymraeg ledled y ddinas.

Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg presennol ar gyfer y cyfnod 2017-2020 ac mae'n seiliedig ar saith canlyniad allweddol y cynllun strategol blaenorol o 2014.

Mae Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (WESP) yn rhan annatod o strategaeth 5 mlynedd Caerdydd Ddwieithog y Cyngor ac mae'n cefnogi gweledigaeth Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

[Reference WESP 2021-2030 here – BA](#)

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod y system addysg yn elfen allweddol wrth sicrhau bod plant yn gallu datblygu eu sgiliau Cymraeg, ac wrth greu siaradwyr newydd.

Er mwyn i Gaerdydd gyflawni gweledigaeth Llywodraeth Cymru, byddai angen i ni gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg 15.9%, hynny yw o 36,375 (cyfrifiad 2011) i 42,584 (cyfrifiad 2021). Cyflawnwyd 58% o hyn trwy gynyddu'r niferoedd sy'n defnyddio addysg cyfrwng Cymraeg.

Llwyddodd y Cyngor i sicrhau arian trwy gynllun grant cyfalaf Cynyddu'r Ddarpariaeth Gyfrwng Cymraeg Llywodraeth Cymru. Y diben yw

cefnogi buddsoddiadau cyfalaf sy'n hwyluso twf mewn addysg cyfrwng Cymraeg a defnyddio'r Gymraeg.

Roedd y cais llwyddiannus yn cynnwys cynnig i ad-drefnu darpariaeth gynradd yn ardal canol Caerdydd ac ehangu nifer y lleoedd cynradd cyfrwng Cymraeg.

Rhan 1: Effaith ar ganlyniadau ac ystyriaeth ddyledus i Ddatblygu Cynaliadwy

Defnyddiwch y raddfa ganlynol wrth ystyried pa gyfraniad mae'r gweithgaredd yn ei wneud:		
+	Cadarnhaol	Cyfraniad cadarnhaol at y canlyniad
-	Negyddol	Cyfraniad negyddol at y canlyniad
niwtral	Niwtral	Cyfraniad niwtral at y canlyniad
Ansicr	Ansicr	Ansicr a oes unrhyw gyfraniad at y canlyniad

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
		+	-	Niwtral	Ansicr	
1.1	<p>Mae pobl yng Nghaerdydd yn iach; <i>Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hybu iechyd da, atal ymddygiad niweidiol, hyrwyddo bwyta'n dda/bywyd actif a.y.b. dinasyddion sy'n agored i niwed ac ardaloedd o amddifadedd lluosog mynd i'r afael ag achosion o anghydraddoldeb iechyd 	x				
1.2	<p>Mae gan bobl yng Nghaerdydd amgylchedd glân, deniadol a chynaliadwy; <i>Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> achosion a chanlyniadau Newid yn yr Hinsawdd a chreu dinas carbon isel 	x				
	<ul style="list-style-type: none"> annog cerdded, beicio a defnyddio trafniadaeth gyhoeddus a gwella mynediad i gefn gwlad a mannau agored 	x				<ul style="list-style-type: none"> Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae Cyngor Caerdydd wedi ymrwmo i ddarparu ysgolion lleol i blant lleol, i annog y defnydd o ddulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae prosiectau ysgol yn ystyried materion trafniadaeth wrth iddynt gael eu cynllunio a'r angen i ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded i'r ysgolion Hyrwyddo mentrau megis hyfforddiant Kerbcraft, hyfforddiant mewn sgiliau beicio a'r Awdurdod Lleol yn rhoi mesurau Teithio Llesol ar waith

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
		+	-	Niwtral	Ansicr	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lleihau llygredd amgylcheddol (tir, aer, sŵn a dŵr)</i> 	x				- Byddai gweithredu cynllun teithio effeithiol yn lleihau'r angen am drafnidiaeth nad yw'n gynaliadwy, i ysgolion ac oddi yno
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>gostwng defnydd o ynni ac annog gostwng gwastraff, aildefnyddio ac adfer</i> 	x				- Caiff cynigion eu datblygu yn unol ag Offeryn Mesur Buddion y Gymuned Llywodraeth Cymru, sy'n annog lleihau'r defnydd ar adnoddau, lleihau gwastraff a chynyddu ailgylchu.
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>annog bioamrywiaeth</i> 			x		Dd/B
1.3	Mae pobl Caerdydd yn ddiogel ac yn teimlo'n ddiogel; <i>Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>leihau trosedd, ofn trosedd a gwella diogelwch unigolion</i> • <i>mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol</i> • <i>diogelu oedolion a phlant sy'n agored i niwed yng Nghaerdydd rhag niwed neu gamdriniaeth</i> 	X X x				- Mae gan bob ysgol yng Nghaerdydd bolisiau ar waith i sicrhau diogelu a lles staff, plant a phobl ifanc.
1.4	Mae gan Gaerdydd economi sy'n ffynnu ac yn llewyrchu; <i>Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>gystadleurwydd economaidd (gweithgarwch menter, mentrau cymdeithasol, enillion cyfartalog, gwella cynhyrchedd)</i> • <i>helpu'r rhai nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant</i> • <i>denu a chadw gweithwyr (swyddi a chyfleoedd hyfforddi newydd, cynyddu gwerth cyflogaeth)</i> • <i>hybu cyfleoedd caffael lleol neu wella gallu cwmnïau lleol i gystadlu</i> 	x				- Byddai'r ysgol yn darparu cyflogaeth.
1.5	Mae pobl Caerdydd yn cyflawni eu llawn potensial;	x				<ul style="list-style-type: none"> - Mae strategaeth 2030 y Cyngor yn nodi'n glir y cysylltiad rhwng gwella'r amgylchedd ar gyfer dysgu a chodi safonau cyrhaeddiad. - Mae strategaeth Dinas sy'n Dda i Blant Caerdydd yn gosod hawliau a lleisiau plant a phobl ifanc wrth wraidd polisiau, strategaethau a gwasanaethau Caerdydd, gan eu cynnwys wrth wneud penderfyniadau a mynd i'r afael â'r rhwystrau sy'n cyfyngu ar eu cyfleoedd mewn bywyd. O'r herwydd,

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
		+	-	Niwtral	Ansicr	
	<p><i>Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>hyrwyddo a gwella mynediad i ddysgu gydol oes yng Nghaerdydd</i> • <i>codi lefelau sgiliau a chymwysterau</i> • <i>rhoi'r dechrau gorau i blant</i> • <i>gwella'r ddealltwriaeth o gynaliadwyedd</i> • <i>mynd i'r afael â thlodi plant (tlodi ariannol, diffyg mynediad a diffyg cyfranogi)</i> • <i>Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn ac Egwyddorion ar gyfer Pobl Hŷn</i> 					bydd yr ymgynghoriad cyhoeddus ar y cynnig yn cynnwys cynrychiolaeth gan blant a phobl ifanc.
1.6	<p>Mae Caerdydd yn lle gwyh i fyw, gweithio a chwarae ynddo</p> <p><i>Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>hybu amrywiaeth ddiwylliannol Caerdydd</i> • <i>hybu cyfranogiad a mynediad i weithgarwch corfforol, hamdden a diwylliant i bawb</i> • <i>cyfleoedd chwarae ar gyfer Plant a Phobl Ilanc</i> • <i>diogelu a gwella'r dirwedd a threftadaeth hanesyddol Caerdydd</i> • <i>hyrwyddo cysylltiadau rhyngwladol y Ddinas</i> 	x		x		- Gan fod darpariaeth chwaraeon sylweddol a hamdden ehangach wedi'u sefydlu, neu'n cael eu datblygu, amcan allweddol mewn nifer o ysgolion yw galluogi trydydd parti i ddefnyddio cyfleusterau chwaraeon ysgolion, ar sail ariannol gynaliadwy. Mae angen datblygu model dichonadwy ar gyfer pob ysgol ledled y ddinas i alluogi'r cymunedau maent yn eu gwasanaethu i fanteisio ar eu cyfleusterau.
1.7	<p>Mae Caerdydd yn gymdeithas deg, gyfiawn a chynhwysol.</p> <p><i>Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erlid ar gyfer grwpiau cydraddoldeb</i> 	x		x		- Gweler yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a atodir isod. - Byddai proses recriwtio'r Cyngor yn sicrhau bod arfer da yn cael ei ddilyn, gan gynnwys cymhwyso polisïau'r Cyngor ar gyfle cyfartal.

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
		+	-	Niwtral	Ansicr	
	<ul style="list-style-type: none"> a yw'r gymuned neu'r rhanddeiliaid wedi ymwneud â datblygu'r strategaeth/polisi/gweithgarwch? sut yr anogir cyfranogiad dinasyddion (gan annog gweithredoedd a fydd yn ystyried gwahanol ffurfiau ar ymgynghori trwy ymgysylltu'n fwy trylwyr i sicrhau cyfranogiad llawn o ran datblygu a darparu gwasanaeth)? 	X				- Yn amodol ar awdurdodiad, bydd yr ymgynghoriad cyhoeddus yn cynnwys ymgysylltu â'r holl randdeiliaid perthnasol.
	<p>ASESIAD O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB (Atodir hyn ar dudalen 13) A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect yn cael effaith wahaniaethol ar unrhyw rai o'r canlynol?</p>					
1.8	<p>Mae'r Cyngor yn sicrhau canlyniadau cadarnhaol ar gyfer y ddinas a'r dinasyddion trwy bartneriaethau cryf Ystyriwch yr effaith bosibl ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> atgyfnerthu partneriaethau gyda'r sectorau busnes a gwirfoddol yr agenda gydweithio a'r potensial ar gyfer gwasanaethau a rennir, gweithio trawsffiniol ac arbedion effeithlonrwydd 	x				<p>'Addewid Caerdydd' yw strategaeth ymgysylltu a datblygu ieuencid y Cyngor. Mae Addewid Caerdydd yn nodi sut y bydd y Cyngor, ynghyd ag amrywiaeth eang o bartneriaid yn y sectorau cyhoeddus, preifat a'r trydydd sector yn cydweithio i sicrhau bod pen taith pob person ifanc yng Nghaerdydd yn gadarnhaol ar ôl yr ysgol, naill ai mewn cyflogaeth neu addysg bellach a hyfforddiant.</p> <p>Hyd yma, mae dros 120 o fusnesau wedi addo cefnogi Addewid Caerdydd a darparu cyfleoedd i ysgolion a phobl ifanc, gan eu paratoi'n well ar gyfer byd gwaith, a chan gyfrannu at dwf economaidd y ddinas yn y dyfodol.</p> <p>Mae'r Cyngor yn awyddus i helpu i ddatblygu cyfleoedd rhwng ysgolion a busnesau, helpu i greu cronfa gynaliadwy o dalent ar gyfer anghenion gweithlu'r dyfodol, ac i ledaenu sgiliau ar draws y ddinas. Enghraifft o hyn yw'r Bartneriaeth Addysg Greadigol a sefydlwyd rhwng Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd a phartneriaid o'r diwydiannau creadigol i ddarparu cyfleoedd i bobl ifanc adael addysg gyda sgiliau a chymwyseddau ac i fod yn barod am waith.</p>

A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
	+	-	Niwtral	Ansicr	
					Ymchwilir i gyfleoedd ar gyfer partneriaethau pellach a chânt eu datblygu yn unol â'r blaenoriaethau a nodir yn Addewid Caerdydd

CRYNODEB O'R GWERTHUSIAD (amlygu effeithiau cadarnhaol a negyddol y polisi/cynllun/prosiect a asesir, gan ddangos sut mae'n cyfrannu at gynaliadwyedd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol y ddinas):

Economaidd

- Byddai buddsoddi ym mhroses ehangu'r ysgol yn helpu i gyflwyno cwricwlwm eang a chytbwys.
- Byddai ychwanegu darpariaeth 0.5 DM yn Ysgol Mynydd Bychan yn creu cyfleoedd cyflogaeth.

Cymdeithasol

- Gallai fod cyfle i'r gymuned ddefnyddio cyfleusterau'r ysgol y tu allan i oriau ysgol.

PA GAMAU GWEITHREDU SYDD WEDI'U NODI NEU NEWIDIADAU A WNAED I'R POLISI/CYNLLUN/PROSIECT O GANLYNIAD I'R GWERTHUSIAD HWN?

Rhan 2: Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol

		√	X
2.1	Ydy'r cynllun neu raglen yn nodi'r fframwaith ar gyfer cydsynio i ddatblygu yn y dyfodol?	x	
2.2	Ydy'r cynllun neu raglen yn debygol o gael effaith amgylcheddol sylweddol, cadarnhaol neu negyddol?		x

Oes angen Asesiad Amgylcheddol Strategol Llawn?	√	X
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Os yw'r atebion i gwestiynau 2.1 a 2.2 ill dau wedi'u ticio, yr ateb yw 'Oes' ▪ Os oes angen AAS Llawn, cysylltwch â'r Uned Datblygu Cynaliadwy er mwyn trefnu (manylion isod) 		X

Os nad ydych yn siŵr o'ch atebion i'r cwestiynau uchod o ran yr AAS, cysylltwch â'r Uned Datblygu Cynaliadwy ar 2087 3228 neu yn datblygucynaliadwy@caerdydd.gov.uk

Rhan 3: Asesiad Rheoli Cynefinoedd (ARhC)

		√	X	Ddim yn siŵr
3.1	Fydd y cynllun, y prosiect neu'r rhaglen yn arwain at weithgaredd sy'n effeithio ar safle Ewropeaidd, megis Aber Afon Hafren neu Goedwigoedd Ffawydd Caerdydd?		x	
3.2	Fydd y cynllun, y prosiect neu'r rhaglen yn arwain y datblygiad tuag at ardal sy'n cynnwys safle Ewropeaidd, megis Aber Afon Hafren neu Goedwigoedd Ffawydd Caerdydd, neu'n effeithio'n anuniongyrchol ar safle Ewropeaidd?		x	
3.3	A fydd angen ARhC llawn?		x	

Anfonir manylion y strategaeth at Ecolegydd y Sir ar ôl cwblhau'r broses er mwyn penderfynu a oes angen Aseiad Rheoli Cynefinoedd. Am ragor o wybodaeth, ffoniwch 2087 3215 neu e-bostiwch bioamrywiaeth@caerdydd.gov.uk

Atodiad 1 – Gofynion Statudol

Mae'n bosibl y bydd yr Adnodd Sgrinio Effaith yn nodi'r angen i gynnal asesiadau statudol penodol:

- **Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb:** Mae'r aseiad hwn yn ofynnol o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Rheoliadau Cydraddoldeb 2011 Llywodraeth Cymru.
- **Bil Datblygu Cynaliadwy:** Bydd y Bil, pan ddaw i rym, yn ei gwneud yn ofynnol i ddatblygu cynaliadwy fod yn egwyddor drefniadol ganolog i'r sefydliad. Mae hyn yn golygu bod dyletswydd i ystyried datblygu cynaliadwy mewn penderfyniadau strategol.
- **Cyflenwi a Rennir Pwrpas a Rennir** – Mae Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol lunio cynllun integredig sengl i fodloni gofynion statudol o dan amrywiaeth o ddeddfwriaeth. Felly mae'n rhaid i Gyngor Caerdydd ddangos ei gyfraniad tuag at gynllun integredig Caerdydd ei hun: "[Beth Sy'n Bwysig](#)".
- **Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn:** Mae canllawiau Deddf Plant 2004 i Gymru yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol a'u partneriaid ystyried Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn.
- **Egwyddorion y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Pobl Hŷn:** Mae'r egwyddorion yn gofyn am ystyriaeth o annibyniaeth, cyfranogiad, gofal, hunanfodddhad ac urddas.
- **Mesur y Gymraeg 2011:** Mae'r mesur yn cadarnhau statws swyddogol y Gymraeg, Comisiynydd y Gymraeg a'r rhyddid i siarad Cymraeg.
- **Aseiad o Effaith ar Iechyd:** Mae AEI yn ystyried effeithiau posibl polisiau, rhaglenni neu brosiectau ar iechyd poblogaeth
- **Aseiad Strategol o'r Effaith Amgylcheddol:** Mae Aseiad Amgylcheddol Strategol (AAS) yn Gyfarwyddeb Ewropeaidd ar gyfer cynlluniau, rhaglenni a pholisïau sydd â goblygiadau o ran defnydd tir ac effeithiau amgylcheddol sylweddol.
- **Aseiad Rheoli Cynefinoedd:** Mae Rheoliadau Cadwraeth (Cynefinoedd Naturiol, a.y.b.) (Diwygio) 2007 yn ei gwneud yn ofynnol i ymgymryd ag Aseiad Rheoli Cynefinoedd (ARhC) o gynlluniau defnydd tir.

<p>Teitl Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth: Cynnig i:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Mynydd Bychan o tua 0.9 DM (192 o leoedd) i 1.5 DM (315 o leoedd) o fis Medi 2022. Cynnal Ysgol Gynradd Allensbank fel ysgol 1 DM (210 o leoedd), gan gadw darpariaeth feithrin ac Anghenion Dysgu Ychwanegol, o fis Medi 2022.
<p>Newydd</p>

<p>Pwy sy'n gyfrifol am ddatblygu a gweithredu'r Polisi/Strategaeth/Prosiect/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth?</p>	
<p>Enw: Richard Portas</p>	<p>Teitl y Swydd: Cyfarwyddwr Rhaglen Trefniadaeth Ysgolion</p>
<p>Tîm Gwasanaeth: Cynllun Trefniadaeth Ysgolion</p>	<p>Gwasanaeth: Addysg a Dysgu Gydol Oes</p>
<p>Dyddiad Asesu: Tachwedd 2020</p>	

1. Beth yw amcanion y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth?

- Rhowch wybodaeth gefndirol am y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth ac unrhyw ymchwil a wneir (e.e. data defnyddwyr gwasanaeth yn erbyn ystadegau demograffig, Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb tebyg a wnaed ac ati).**

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei strategaeth Cymraeg 2050 yn 2017, sy'n nodi gweledigaeth o greu miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Erbyn 2050, y nod yw y bydd 40 y cant o blant (ym mhob grŵp blwyddyn) mewn addysg Cyfrwng Cymraeg. O blith y rhai sydd mewn addysg cyfrwng Saesneg, y dybiaeth yw y bydd hanner y rhai sy'n gadael yr ysgol yn dweud eu bod yn gallu siarad Cymraeg.

Mae'r strategaeth yn rhagdybio, yn genedlaethol, y bydd 70 y cant o bobl ifanc 15 oed yn gallu siarad Cymraeg erbyn 2050, sy'n cynnwys 40 y cant mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a 30 y cant mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.

Mae'r strategaeth hefyd yn nodi newidiadau trawsnewidiol sy'n cynnwys:

- Ehangu darpariaeth cyfrwng Cymraeg y blynyddoedd cynnar er mwyn hwyluso trosglwyddo llyfn i addysg cyfrwng Cymraeg.
- Cynyddu cyfran pob grŵp blwyddyn ysgol sy'n cael addysg cyfrwng Cymraeg o 22 y cant yn genedlaethol yn 2015/16 i 25-29 y cant erbyn 2031, ac yna i 40 y cant erbyn 2050.

Mae Strategaeth Caerdydd Ddwieithog yn nodi meysydd blaenoriaeth i alluogi teuluoedd, plant a phobl ifanc i ddefnyddio'r Gymraeg. Y nod yw cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg a dysgwyr yr iaith yng Nghaerdydd yn ogystal â hybu defnydd o'r Gymraeg ledled y ddinas.

Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg presennol ar gyfer y cyfnod 2017-2020 ac mae'n seiliedig ar saith canlyniad allweddol y cynllun strategol blaenorol o 2014.

Mae Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (WESP) yn rhan annatod o strategaeth 5 mlynedd Caerdydd Ddwieithog y Cyngor ac mae'n cefnogi gweledigaeth Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Reference WESP 2021-2030 here – BA

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod y system addysg yn elfen allweddol wrth sicrhau bod plant yn gallu datblygu eu sgiliau Cymraeg, ac wrth greu siaradwyr newydd.

Er mwyn i Gaerdydd gyflawni gweledigaeth Llywodraeth Cymru, byddai angen i ni gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg 15.9%, hynny yw o 36,375 (cyfrifiad 2011) i 42,584 (cyfrifiad 2021). Cyflawnwyd 58% o hyn trwy gynyddu'r niferoedd sy'n defnyddio addysg cyfrwng Cymraeg.

Llwyddodd y Cyngor i sicrhau arian trwy gynllun grant cyfalaf Cynyddu'r Ddarpariaeth Gyfrwng Cymraeg Llywodraeth Cymru. Y diben yw cefnogi buddsoddiadau cyfalaf sy'n hwyluso twf mewn addysg cyfrwng Cymraeg a defnyddio'r Gymraeg.

Roedd y cais llwyddiannus yn cynnwys cynnig i ad-drefnu darpariaeth gynradd yn ardal canol Caerdydd ac ehangu nifer y lleoedd cynradd cyfrwng Cymraeg.

3 Asesu'r Effaith ar y Nodweddion Gwarchoddedig

3.1 Oedran

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol (gadarnhaol/negyddol)** ar bobl iau/hŷn?

	v	x	Dd/B
3-11 oed	x		
11-18 oed	x		
18-65 oed	x		
Dros 65 mlwydd oed	x		

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Darpariaeth addysgol (3-11 oed)

Nod y Cyngor yw gwella'r gyfatebiaeth rhwng y cyflenwad lleoedd – a'r galw amdanynt – mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a chyfrwng Saesneg sy'n gwasanaethu Cathays a rhannau o Gabalfa, y Mynydd Bychan, Ystum Llandaf a Phlasnewydd.

Ni ddisgwylir i'r cynnig i leihau lleoedd yn Ysgol Gynradd Allensbank gael unrhyw effaith wahaniaethol gan y rhagwelir y bydd y galw am leoedd yn yr ysgol yn llai na'r nifer sydd ar gael ar hyn o bryd.

Byddai'r cynnig yn darparu lleoedd mewn lleoliadau cyfrwng Saesneg a chyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion 3-11 oed.

Mae'r ddarpariaeth hon felly yn ddibynnol ar oedran ac felly nid yw ar gael i ddisgyblion y tu allan i'r ystod oedran hon, nac i oedolion, naill ai'n lleol neu yn y gymuned ehangach.

Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Mae gan y Cyngor ddyletswydd statudol i ddarparu lleoedd disgyblion i fodloni anghenion pob disgybl yng Nghaerdydd. Fel rhan o'r dull strategol hwn, rhagwelir y galw ar sail:

- Lefel y boblogaeth y gwyddys sy'n byw ym mhob ardal yn ddiweddar ac yn hanesyddol, gan ddefnyddio data'r GIG;
- Nifer y disgyblion ar y gofrestr yn ysgolion Caerdydd yn ddiweddar ac yn hanesyddol ar sail data a wiriwyd o CYBLD (Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion).
- Canrannau diweddar a hanesyddol y plant sy'n mynychu lleoedd ysgol mewn ysgolion cymunedol ac ysgolion ffydd Saesneg a Chymraeg.

Ystyriwyd darpariaeth ar gyfer grwpiau oedran nad ydynt yn rhan o'r cynnig hwn y tu allan i'r cynnig hwn.

Ystyriir bod y prosiect yn gynnig dilys i gyflawni'r nod a ddymunir.

Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:

--

3.2 Anabledd a Mynediad

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** (gadarnhaol/negyddol) ar bobl anabl?

	v	X	Dd/B
Nam ar y Clyw		x	
Nam Corfforol		x	
Nam ar y Golwg		x	
Anabledd Dysgu		x	
Salwch neu Gyflwr Iechyd Tymor Hir			x
Iechyd Meddwl			x
Camddefnyddio Sylweddau			x
Arall			x

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Ni fyddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith wahaniaethol gan y bydd yr ysgolion yn parhau i allu diwallu anghenion unrhyw blant ag anabledd.
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:
Hygyrchedd yr adeiladau

3.3 Ailbennu Rhywedd

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** (gadarnhaol/negyddol) ar bobl drawsryweddol?

	v	X	Dd/B

Pobl Drawsryweddol (Pobl sy'n bwriadu ymgymryd, sy'n ymgymryd neu sydd wedi ymgymryd â phroses [neu ran o broses] i ailbennu eu rhyw trwy newid priodoleddau ffisiolegol neu briodoleddau eraill rhyw).		x	
---	--	---	--

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Ni fyddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith wahaniaethol gan y bydd yr ysgolion yn parhau i weithredu polisiau'r Cyngor o ran cyfle cyfartal.
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:
Byddai trefn y Cyngor ar gyfer rheoli newidiadau staffio sy'n deillio o ad-drefnu yn cael ei ddefnyddio wrth weithredu unrhyw newidiadau o ganlyniad i'r cynnig hwn. Byddai hyn yn sicrhau bod arfer da yn cael ei ddilyn, gan gynnwys defnyddio polisiau'r Cyngor ar gyfle cyfartal.

3.4. Priodas a Phartneriaeth Sifil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** (gadarnhaol/negyddol) ar briodas a phartneriaeth sifil?

	v	x	Dd/B
Priodas			X
Partneriaeth Sifil			X

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Ni fyddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith wahaniaethol gan y bydd yr ysgolion yn parhau i weithredu polisiau'r Cyngor o ran cyfle cyfartal.
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:

Byddai trefn y Cyngor ar gyfer rheoli newidiadau staffio sy'n deillio o ad-drefnu yn cael ei ddefnyddio wrth weithredu unrhyw newidiadau o ganlyniad i'r cynnig hwn. Byddai hyn yn sicrhau bod arfer da yn cael ei ddilyn, gan gynnwys defnyddio polisiau'r Cyngor ar gyfle cyfartal.

3.5 Beichiogrwydd a Mamolaeth

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** (gadarnhaol/negyddol) ar feichiogrwydd a mamolaeth?

	√	X	Dd/B
Beichiogrwydd			
Mamolaeth			Dd/B

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.

Ni fyddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith wahaniaethol gan y bydd yr ysgolion yn parhau i weithredu polisiau'r Cyngor o ran cyfle cyfartal.

Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:

Byddai trefn y Cyngor ar gyfer rheoli newidiadau staffio sy'n deillio o ad-drefnu yn cael ei ddefnyddio wrth weithredu unrhyw newidiadau o ganlyniad i'r cynnig hwn. Byddai hyn yn sicrhau bod arfer da yn cael ei ddilyn, gan gynnwys defnyddio polisiau'r Cyngor ar gyfle cyfartal.

3.6 Hil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol** (gadarnhaol/negyddol) ar y grwpiau canlynol?

	√	X	Dd/B
Gwyn	x		
Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig	x		

Asiaidd/Asiaidd Prydeinig	x		
Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Prydeinig	x		
Grwpiau Ethnig Eraill	x		

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Byddai'r cynnig yn cael mwy o effaith ar y boblogaeth yn agosach at yr ysgol nag ar y ddinas gyfan. Os yw'r boblogaeth leol hon yn gymysgedd o ran hil sy'n anghymesur â'r hyn a geir fel arfer ar draws y ddinas, gallai'r cynnig gael effaith wahaniaethol ar y gymuned hon o'i chymharu â phoblogaeth ehangach yr Awdurdod Lleol
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Byddai'r ddarpariaeth a gynigir yn hygyrch i bob grŵp ethnig a byddai angen sicrhau cydymffurfiaeth â pholisïau'r Cyngor ar gyfle cyfartal.
Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:

3.7 Crefydd, Cred, neu Ddiffyg Cred

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Wweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol** (cadarnhaol/negyddol) ar bobl sydd â gwahanol grefyddau neu gredoau, neu ddiffyg crefydd?

	√	X	Dd/B
Bwdhydd		x	
Cristion		x	
Hindŵ		x	
Dyneiddiwr		x	
Iddew		x	
Mwslim		x	
Sikh		x	
Arall		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Ni fyddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith wahaniaethol gan y bydd yr ysgolion yn parhau i weithredu polisïau'r Cyngor o ran cyfle cyfartal.
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:
Yr uwch staff mewn ysgol fyddai yn y sefyllfa orau i reoli amrywiaeth o ran cred (e.e. darparu lle ar gyfer gweddio).

3.8 Rhyw

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar ddynion a/neu fenywod?

	v	X	Dd/B
Dynion		x	
Menywod		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Ni fyddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith wahaniaethol gan y bydd yr ysgolion yn parhau i weithredu polisiau'r Cyngor o ran cyfle cyfartal.
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:
Mae darpariaeth ysgolion a gynhelir yn derbyn disgyblion o'r ddau ryw a byddai hyn yn parhau i fod yn wir. Byddai trefn y Cyngor ar gyfer rheoli newidiadau staffio sy'n deillio o ad-drefnu yn cael ei ddefnyddio wrth weithredu unrhyw newidiadau o ganlyniad i'r cynnig hwn. Byddai hyn yn sicrhau bod arfer da yn cael ei ddilyn, gan gynnwys defnyddio polisiau'r Cyngor ar gyfle cyfartal.

3.9 Cyfeiriadedd Rhywiol

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [gadarnhaol/negyddol]** ar y grwpiau canlynol?

	v	X	Dd/B
Deurywiol		x	

Dynion Hoyw		x	
Menywod Hoyw		x	
Heterorywiol		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Ni fyddai'r newidiadau arfaethedig yn cael effaith wahaniaethol gan y bydd yr ysgolion yn parhau i weithredu polisiau'r Cyngor o ran cyfle cyfartal.
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwch y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:
(Ofnau y gallai cyfeiriadedd rhywiol effeithio ar gyfleoedd recriwtio) Mae'r dystiolaeth a gasglwyd gan grŵp lobïo Stonewall yn honni bod pobl Lesbiaidd, Hoyw a Deurywiol yn debygol o gael eu hanffafrio wrth recriwtio yn y gweithle. Byddai trefn y Cyngor ar gyfer rheoli newidiadau staffio sy'n deillio o ad-drefnu yn cael ei ddefnyddio wrth weithredu unrhyw newidiadau o ganlyniad i'r cynnig hwn. Byddai hyn yn sicrhau bod arfer da yn cael ei ddilyn, gan gynnwys defnyddio polisiau'r Cyngor ar gyfle cyfartal.

3.10 Iaith

A fydd y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Weithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol (gadarnhaol/negyddol)** ar y Gymraeg?

	v	X	Dd/B
Y Gymraeg	x		
leithoedd eraill		x	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os oes peth.
Pa gamau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na cheir effaith wahaniaethol, esboniwcw y rheswm/rhesymau am hynny ar gyfer yr asesiad hwn:

Cymorth Iaith

Ni fydd y cynnig yn effeithio'n uniongyrchol ar lefel y cymorth a ddarperir. Mae dyraniad athrawon a Chynorthwyr Addysgu Dwyieithog ar waith fel arfer ar gyfer cyfnod y flwyddyn academaidd ond gall newid drwy gydol y flwyddyn er mwyn ymateb i amrywiadau mewn galw.

Effaith y cynnig ar y Gymraeg

Rhagwelir y bydd effaith gadarnhaol ar y Gymraeg o ganlyniad i'r cynigion hyn.

Mae'r cynigion a amlinellir yn yr adroddiad hwn yn cefnogi'n gryf strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg trwy gyfrannu at gyflawni'r targedau a nodir yn strategaeth Cymraeg 2050.

Mae'r Cyngor yn parhau i weithio'n agos ac yn adeiladol gyda phartneriaid ar ei Fforwm Addysg Gymraeg, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r sectorau meithrin, cynradd, uwchradd ac addysg bellach, gofal plant, RhAG a Llywodraeth Cymru. Mae'r Fforwm hwn yn cyflwyno gwybodaeth ar gyfer cynllunio lleoedd cyfrwng Cymraeg, er mwyn parhau i sbarduno cynllun y Cyngor i gynyddu mewn modd cynaliadwy niferoedd y dysgwyr mewn ysgolion Cymraeg a'r rhai sy'n dysgu Cymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.

Mae'r Cyngor, a'i bartneriaid ar y Fforwm Addysg Gymraeg, wedi ymrwmo i sbarduno cynnydd yn nifer y disgyblion sy'n cael eu haddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg, i fwrw'r targedau yng Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Caerdydd, ac i fwrw'r targedau a nodir yn strategaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru.

Mae'r Cyngor yn parhau i fonitro cyfraddau geni, y boblogaeth sy'n debygol o ddeillio o dai newydd a'r patrymau o ran nifer y plant sy'n mynd i ba ysgolion cynradd ac uwchradd Cymraeg, er mwyn rhoi cynlluniau priodol ar waith i fodloni unrhyw gynnydd mewn galw.

Felly, mae'n rhaid i'r Cyngor ehangu'r ddarpariaeth ysgolion mewn modd strategol ac amserol nad yw'n amharu ar y ddarpariaeth bresennol. Yn anochel, byddai darpariaeth ysgolion cynradd Cymraeg sy'n ehangu'n sylweddol neu'n gyflym yn cael effaith ar y nifer sy'n manteisio ar leoedd mewn ysgolion eraill ac, yn eu tro, ar allu ysgolion i gydbwyso cyllidebau ac i ddenu neu gadw staff.

Mae dyheadau'r Cyngor ar gyfer cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg, a Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru, yn cynnig newid sylweddol. Mae Cymraeg 2050 yn gosod targedau cenedlaethol ar gyfer addysgu 40% o ddysgwyr mewn ysgolion Cymraeg, a 30% arall o ddysgwyr i gael eu haddysgu mewn ysgolion Saesneg fel eu bod yn dod yn rhugl yn y Gymraeg. Ar hyn o bryd, mae tua 17% o blant Caerdydd sy'n dechrau addysg gynradd yn cael eu haddysgu mewn ysgolion neu ddsbarthiadau Cymraeg.

Mae'r cynnig hwn yn ceisio cynyddu nifer y lleoedd ysgolion cynradd Cymraeg sydd ar gael yn yr ardal, ac yn ceisio gweithredu'r newid yn y fath fodd fel y cyfyngir ar y potensial i gael effaith negyddol ar ysgolion sy'n bod eisoes.

Ystyrir felly y bydd cynnig i gynyddu lleoedd mewn ysgol gynradd Cyfrwng Cymraeg o 1 DM yn cefnogi'r amcanestyniadau cyfrwng Cymraeg ac yn cefnogi Cymraeg 2050 i hyrwyddo'r Gymraeg.

4. Ymgynghori ac Ymgysylltu

Pa drefniadau a wnaed i ymgynghori/ymgysylltu â'r gwahanol Grwpiau Cydraddoldeb?

Byddai Swyddog Hygyrchedd y Cyngor yn cael cyfle i roi sylwadau ar y cynllun.

5. Crynodeb o Gamau Gweithredu (a restrir yn yr adrannau uchod)

Grwpiau	Camau Gweithredu
Oedran	Gweler y Gweithredoedd Trosfwaol Cyffredinol isod
Anabledd	
Ailbennu Rhywedd	
Priodas a Phartneriaeth Sifil	
Beichiogrwydd a Mamolaeth	
Hil	
Crefydd/Cred	

Rhyw	
Chyfeiriadedd Rhywiol	
iaith	
Cyffredinol Generig (yn berthnasol i'r holl grwpiau)	Byddai angen i'r cynnig sicrhau ei fod yn cydymffurfio â pholisïau cyfle cyfartal y Cyngor.

6. Rhagor o Gamau Gweithredu

Dylid cynnwys unrhyw argymhellion ar gyfer camau gweithredu yr ydych yn bwriadu eu gwneud o ganlyniad i'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb hwn (a restrir yn y Crynodeb Camau Gweithredu) fel rhan o Gynllun Busnes eich Gwasanaeth i'w fonitro'n rheolaidd.

7. Awdurdodiad

Dylai'r templed gael ei lenwi gan Swyddog Arweiniol y Polisi/Strategaeth/Prosiect/Swyddogaeth a nodwyd a'i gymeradwyo gan y Rheolwr priodol ym mhob Gwasanaeth.

Cwblhawyd Gan: Rosalie Phillips	Dyddiad: Tachwedd 2020
Swydd: Swyddog Polisi Cydraddoldeb ac Adroddiadau	
Cymeradwywyd gan: Brett Andrewartha	
Swydd: XXXXX	
Gwasanaeth: Ysgolion a Dysgu Gydol Oes	

7.1 Ar ôl cwblhau'r Asesiad hwn, sicrhewch y caiff y Ffurflen ei phostio ar Dudalen eich Cyfarwyddiaeth ar *CIS – Ledled y Cyngor/Systemau Rheoli/Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb* – fel bod cofnod o'r holl asesiadau yr ymgemerir â nhw yn y Cyngor.

I gael rhagor o wybodaeth neu gymorth, cysylltwch â'r Tîm Canolbwyntio ar Ddinasyddion trwy ffonio 029 2087 3059 neu e-bostio canolbwyntioarddinasyddion@caerdydd.gov.uk

Cefndir

Yn 2008, cynhaliwyd Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS) ôl-weithredol o Fframwaith Strategol Caerdydd ar gyfer Rhaglen Gwella Adeiladau Ysgol yr 21^{ain} Ganrif (a gyhoeddwyd yn 2006), yn seiliedig ar y canllawiau sy'n cefnogi Cyfarwyddeb AAS Ewropeaidd 2001/42/EC.

Cafodd y dull ôl-weithredol o asesu ei sicrhau o ran ansawdd gan ymgynghorydd allanol a nododd ei adolygiad cydymffurfio annibynnol fod yr adroddiad a oedd yn rhoi manylion yr asesiad am y fframwaith strategol yn bodloni'r gofynion allweddol a nodwyd ar gyfer adrodd am broses AAS fel sy'n ofynnol gan y Gyfarwydddeb AAS.

Mae'r asesiad ôl-weithredol yn sail ar gyfer asesu'r cynigion trefniadaeth ysgolion presennol ac yn y dyfodol ar lefel strategol.

Pe bai cynnig yn mynd yn ei flaen, byddai asesiad amgylcheddol yn cael ei gynnal fel rhan o'r broses ceisiadau cynllunio.

I ofyn am gopi o'r asesiad o'r Fframwaith Strategol, cysylltwch â Rachel Willis, 029 2087 3946, RWillis@caerdydd.gov.uk

Y Cynnig

Cyflwr adeiladau ysgol presennol

Ansawdd a Safonau

y:

xx	= anghydawns iawn; effaith negyddol iawn
x	= anghydawns; effaith negyddol
✓	= yn gydnaws; effaith gadarnhaol
✓✓	= yn gydnaws iawn; effaith gadarnhaol iawn
0	= dim cyswllt; effaith niwtral
? a/neu liniaru	= effeithiau ansicr
DDAG	Dim data ar gael

Gweler y penawdau tabl isod: * Mae angen cymharu'r dewis a ffefrir ag opsiwn/opsiynau amgen posibl mewn asesiad o gynaliadwyedd/asesiad amgylcheddol strategol.

Amcan AAS			Gwneud dim	
	Sgôr	Gwerthusiad/esboniad o gydwedoldeb ag Amcan yr AAS	Sgôr	Gwerthusiad/esboniad o gydwedoldeb ag Amcan yr AAS
		<ul style="list-style-type: none"> ○ annog trafndiaeth gynaliadwy – cerdded, beicio, trafndiaeth gyhoeddus a rhannu ceir ○ lleihau'r defnydd o geir. <p>- Mae Cynllun Teithio i'r Ysgol wedi'i gynllunio'n benodol i fynd i'r afael ag anghenion trafndiaeth disgyblion a staff a bydd yn amrywio yn ôl natur yr addysg sy'n cael ei darparu a dalgylch yr ysgol.</p> <p>Byddai parthau diogelwch ysgolion yn cael eu sefydlu i fynd i'r afael â phryderon iechyd a diogelwch yn sgil mwy o lif traffig yng nghyffiniau'r ysgol.</p>		
3. <i>Hybu iechyd a lles</i> trwy ddiogelu a gwella Mannau Agored Cyhoeddus (MAC) a gwella mynediad atynt	0	Gan nad yw'r manau agored ar safle'r ysgol ac o'i amgylch yn hygyrch i'r cyhoedd, yr unig effaith y gallai'r opsiwn hwn ei chael ar y manau agored fyddai colli gwerth amwynder gweledol. Ni ddylai fod unrhyw effaith gan mai nod y cynllun arfaethedig yw adnewyddu ac ailgyflunio manau mewnol.	x	Gweler y sylwadau sydd nesaf at Amcan 1 AAS uchod
4. <i>Lleihau</i> llygredd aer, golau a sŵn sy'n gysylltiedig â datblygu adeiladau a thagfeydd traffig	0 0	<p>a) Byddai'r rhai sy'n gweithredu'r cynllun yn cael eu hannog i leihau llygredd aer, golau a sŵn yn ystod unrhyw waith.</p> <p>b) I leihau tagfeydd a llygredd cysylltiedig, byddai'r canlynol yn cael eu hystyried:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ffurfioli'r drefn barcio y tu allan i'r ysgol i atal parcio anniogel a helpu gyda gorfodaeth. ▪ Mae'r ysgol yn cytuno i Gynllun Teithio sy'n cynnwys cynlluniau fel y cynllun Parcio Diogel/Cerdded Diogel sy'n annog rhieni i barcio ymhellach i ffwrdd o'r ysgol. 	x	Gweler y sylwadau sydd nesaf at Amcan 1 AAS uchod
5. <i>Diogelu</i> a gwella bioamrywiaeth, fflora a ffawna	0	Ni ddylai fod unrhyw effaith gan mai nod y cynllun arfaethedig yw adnewyddu ac ailgyflunio manau mewnol.	x	Gweler y sylwadau sydd nesaf at Amcan 1 AAS uchod

Amcan AAS			Gwneud dim	
	Sgôr	Gwerthusiad/esboniad o gydweiddoldeb ag Amcan yr AAS	Sgôr	Gwerthusiad/esboniad o gydweiddoldeb ag Amcan yr AAS
6. <i>Diogelu</i> a gwella'r dirwedd (cynefinoedd/amwynderau gweledol)	0	Ni ddylai fod unrhyw effaith gan mai nod y cynllun arfaethedig yw adnewyddu ac ailgyflunio mannau mewnol.	x	Gweler y sylwadau sydd nesaf at Amcan 1 AAS uchod
7. Cadw adnoddau dŵr a chynyddu effeithlonrwydd dŵr mewn datblygiadau newydd a hyrwyddo systemau draenio trefol cynaliadwy	0	Ni fyddai hyn o fewn cwmpas y cynllun gan mai bwriad y cynllun arfaethedig yw adnewyddu ac ailgyflunio mannau mewnol.	x	Gweler y sylwadau sydd nesaf at Amcan 1 AAS uchod
8. <i>Hyrwyddo</i> adfywio trwy ddarparu ysgolion cynhwysol a fydd yn gwella cyfle cyfartal a mynediad i bawb	0	Byddai'n cael ei gyflawni trwy sicrhau bod ysgolion yn agor cyfleusterau i'r cyhoedd sy'n canolbwyntio ar y gymuned, e.e. dosbarthiadau nos. Pe bai'r cynnig yn mynd yn ei flaen, byddai asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn cael ei gynnal i ystyried hygyrchedd y safle adeiladu newydd. Byddai'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn ystyried polisïau megis Deddf Cydraddoldeb 2010, TAN 12: Dylunio 2014 yn ogystal â rheoliadau adeiladu megis, BS8300, Rhan M a Bwletinâu Adeiladu perthnasol.	x	Gweler y sylwadau sydd nesaf at Amcan 1 AAS uchod
9. <i>Diogelu</i> a gwella asedau hanesyddol dynodedig	0	Nid oes unrhyw asedau hanesyddol cofrestredig ar y safle ysgol newydd arfaethedig.	x	Gweler y sylwadau sydd nesaf at Amcan 1 AAS uchod

Casgliad

Aseswyd bod y cynnig yn gydnaws â'r amcanion amgylcheddol a ddefnyddir i asesu nod ac egwyddorion Ysgolion yr 21ain Ganrif: Fframwaith Strategol ar gyfer Rhaglen Gwella Adeiladau Ysgolion" sy'n sail i gynigion trefniadaeth ysgolion.

Lle mae'r asesiad wedi nodi effaith negyddol bosibl ar yr amgylchedd yn nhermau cynnydd yn lefel y traffig (Amcan 4), manylwyd ar fesurau i liniaru'r effaith.

Cynigir:

- Cynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Mynydd Bychan o tua 0.9 DM (192 o leoedd) i 1.5 DM (315 o leoedd) o fis Medi 2022.
- Cynnal Ysgol Gynradd Allensbank fel ysgol 1 DM (210 o leoedd), gan gadw darpariaeth feithrin ac Anghenion Dysgu Ychwanegol, o fis Medi 2022.